

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 4. Quid sit imperfectum in vniuersùm. Quid perfectio. Et
quotuplex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

est pariter loco sæpe citato. (Loquendo videlicet de solis subiectis creatis: nam Deus, qui per nullum bonum à se distinctum perfici potest, multo minus per aliquod malum potest vitari. De quo plura disp. 16.) Quomodo autem vnum malum, possit esse materia alterius vel diuersi generis, vel eiusdem. Et eadem possit esse materia plurium, & diuersorum malorum, ex dictis circa bonum q. 1. sub finem colligi potest, obseruatis tamen deferentis repertis inter bonum, & malum tum iam tactis, tum in sequentibus exponendis.

QVAESTIO IV.

Quid sit imperfectum in vniuersum. Quid imperfectio. Et quatuorplex.

33 **I**mperfectum imprimis dicitur ab omnibus communiter, quicquid non est perfectum. Vnde quia perfectum bifariam sumitur, vt vidimus q. 2. Primò striè pro integro quoad bonitatem sibi debitam. Secundò latè pro bono absoluto in vniuersum. Imperfectum iuxta acceptionem istam bifariam quoque sumendum venit. Primò pro eo, quod non est integrum quoad bonitatem sibi debitam. Secundò pro eo, quod non est absolute bonum aliquo genere bonitatis. Verum; quia potest aliquid esse absolute non bonum, quin sit malum, bonitate scilicet sibi non debita; duplex imperfectum oppositum perfecto sumpto pro bono absoluto distinguendum est; nimirum non bonum; & malum. Quorum primum imperfectum negatiue; secundum imperfectum positiuè dici solent communiter: qualiter à nobis etiam deinceps distinctionis gratia dicentur. Ex quibus patet, esse tres imperfecti acceptiones. Quæ tamen ad duas postremas compendij gratia reduci poterunt. Nam, licet imperfectum sumptum pro non integro quoad bonitatem debitam, & imperfectum sumptum pro malo absoluto ex proprijs conceptibus sint inter se diuersa, re tamen ipsa in idem coincidunt semper, ad conuertentiamque dicuntur. Quippe omne non integrum quoad bonitatem debitam eo ipso est absolute malum; & omne absolute malum eo ipso est non integrum quoad bonitatem debitam; vt ex dicendis in sequentibus amplius constabit. Itaque omne imperfectum aut positiuè tale; aut negatiue tale est: quia aut malum absolutum, aut non bonum absolutum est.

34 Hinc duplex pariter venit distinguenda imperfectio, prout est abstractum imperfecti. Altera, quæ forma est imperfecti positiuè, & nihilo differt à malitià absoluta, quæ mali absoluti forma est; imperfectioque positiuè vocari potest. Altera, quæ forma est imperfecti negatiue, & in defectu bonitatis absolute consistit; imperfectioque negatiua dicenda venit. Vtraque tamen, est imperfectio absoluta opposita perfectioni absolute.

35 Cæterum, sicut datur insuper perfectio relativa consistens in bono relato melioratio, sive perfectiuo subiecti, cui bonum est, vt vidimus q. 2. ita datur etiam imperfectio relativa. Et hæc omnino est duplex. Altera nihilo differens à malo relato. Altera consistens in defectu boni relati non debiti; qui defectus eo ipso malus non est. Quarum prima (similiter ac de absolutis diximus) positiuè, secunda vero negatiua distinctionis gra-

tià dicentur, Ex quibus apparet, imperfectionem vniuersè sumptam primò in absolutam, & respectiuam; secundò vnamquamque earum in positiuam, & negatiuam venire diuidendam. Appello autem in precedentibus vniuersè defectum bonitatis, aut boni, quicquid bonitatis aut boni exclusiuum est quoquo modo sive contradictorie, sive contrarie.

Est tamen adnotandum primò; quemadmodum à bonis relatis formaliter talibus euadit vnumquodque in se absolute bonum; & consequenter à perfectionibus relatis absolute perfectum iuxta dicta q. 1. & 2. & à malis relatis formaliter talibus euadit pariter vnumquodque in se absolute malum, prout dictum est q. 3. ita ab imperfectionibus relatis euadere vnumquodque in se absolute imperfectum; nempe imperfectum positiuè ab imperfectionibus positiuis; & imperfectum negatiue ab imperfectionibus negatiuis.

Vnde secundò adnotandum sequitur; quemadmodum bonum, perfectum, & malum absolutum trifariam tale considerari potest, prout etiam in citatis questionibus visum est; nempe essentialiter; integraliter, & accidentaliter; itaque quoque imperfectum absolutum tam positiuum, quam negatiuum trifariam tale posse considerari; essentialiter scilicet, integraliter, & accidentaliter; tamen si imperfectum positiuum tale essentialiter non sit possibile; sicut nec malum, cum quo coincidit, iuxta notationem factam q. 3. prout ex dicendis in sequentibus apparebit.

De imperfecto vero negatiue, seu negatiuo sequitur adnotandum tertio; non propterea nuncupari tale, quòd semper per aliquam veram negationem maioris, sive vltioris perfectionis sibi non debita constituatur. Sæpe enim constituitur per prædicatum positiuum, inferens tamen necessariò negationem alicuius perfectionis maioris; quæ quidem negatio non vera, sed supposititia est cum fundamento in rebus ipsis. Quo titulo omni huiusce generis imperfectum iure appellatur negatiuum, seu negatiue tale. Explicemus hæc omnia.

Etenim imperfectum negatiuum, quod essentialiter tale est, à prædicato positiuo secum identitico realiter prout alteri maioris perfectionis opposito, atque adeò cum illo in eodem ente incompatibili euadit tale. Quoties enim duo prædicata ex suis conceptibus sunt opposita, atque adeò vicissim incompatibilia in eodem ente, realiter, quoduis eorum à re, cui conuenit, cesset excludere alterum, atque ita secum ferre alterius negationem annexam. Quo circa illud, quod minoris est perfectionis quatenus alterius exclusiuum imperfectio negatiua eius rei, cui conuenit, venit dicendum, vt potest reddens illam minus perfectam, quam esset, si haberet alterum loco eius. Cæterum, quia huiusmodi exclusio, seu negatio sumpta formaliter aliud non est ab exclusione, seu negatione identitatis dictæ rei, & dicti prædicati maioris perfectionis; & omnis negatio identitatis extremorum reipsa distinctorum necesse supposititia est habens pro fundamento reali ipsa dumtaxat extrema positiuè inter se distincta citra omnem veram negationem, vt constat ex generali doctrinâ traditâ à nobis in Pharo Scient. disp. 10. q. 4. & sæpe alias; conficitur, imperfectum negatiuum essentialiter tale per prædicatum positiuum citra omnem veram negationem constitui reipsa; tamen conceptus eius formalis aliquam

soleat ferre secum suppositivam negationem, propter quam dicitur negativum, ut explicatum est. Sic ens creatum quatenus tale imperfectum negativè dicitur à prædicato essendi ab alio, quod habet, prout opposito prædicato longè perfectiori essendi à se. Similiter ens creatum quatenus contingens imperfectum negativè dicitur à prædicato contingentis, quod habet, prout opposito prædicato longè perfectiori necessitatis in existendo. Ens itidem corporeum à prædicato corporei prout opposito prædicato spiritualis. Pariterque in similibus. Itaque prædicatum minus perfectum ab oppositione, quam habet cum prædicato magis perfecto, denominatur imperfectum, siue imperfectio: quæ denominatio ipsi semixtrinfeca est; sicut & denominatio oppositi prædicato perfectiori. Quocirca perfectio intrinseca prædicati minus perfecti ab imperfectione semixtrinfeca sibi euadit imperfecta, seu mixta cum imperfectione, seu secum ferens imperfectionem; positivam quidem reipsa; tamen à negatione, suppositivam, sub qua à nobis concipi solet, veniat dicenda negativa.

40 Hinc apparet primò; imperfectiorem istam non dici essentialem, quòd cum essentia rei sit idem; sed quòd, suppositis extremis, denominatio semixtrinfeca, in qua consistit, & rei sit necessaria, & ipsius essentiam in se includat.

41 Secundo apparet; ad eiusmodi imperfectiorem fat esse, quòd bonitas, seu perfectio exclusa per se præcisè considerata (quo pacto rei imperfectæ nec debita est, nec indebita) maior sit excludente; quidquid sit de identitate chymicæ eius cum ipsa re.

42 Iam verò imperfectum negativum integraliter, aut accidentaliter per veram, & ratam negationem perfectionis, seu bonitatis sibi non debita constituitur in esse talis; per negationem scilicet aut eius complementi, aut eius accidentis sibi non debiti, à quo, si haberet illud, perfectius, seu melius in se euaderet aut integraliter, aut accidentaliter, quam est sub negatione ipsa. Sic homo amicus Dei in primo gradu per unum, quem habet, gradum gratiæ in ratione amici Dei imperfectus est negativè quasi integraliter à verà negatione, quam habet plurimum graduum gratiæ, maiorisque subinde amicitia Dei. Et homo ornatus aliquo supernaturali dono in ratione supernaturaliter ornati imperfectus est negativè accidentaliter à negatione verà plurimum donorum supernaturalium ei possibilem. Pariterque in similibus.

43 Ex his denique quartò adnotandum venit; imperfectiorem rearam seu positivam, seu negativam tum essentialem, tum integram, tum accidentalem considerari posse. Et positivam quidem essentialem impossibilem esse; etsi integralis, & accidentalis sit possibilis, ut apparebit ex dicendis. Negativam vero essentialem in prædicato rei, cui convenit, positivum, oppositumque maiori perfectioni prout illi opposito consistere; qualia sunt in creaturâ prædicatum essendi ab alio oppositum maiori perfectioni etendi à se, & prædicatum contingentis, seu potentis denecere oppositum maiori perfectioni necessitatis in existendo, & cetera huiusmodi. Negativam vero integram, & accidentalem in verà, & ratâ negatione eius complementi, aut eius accidentis consistere, per quod, si ad esset, magis perfectum, seu magis bonum aut integraliter, aut accidentaliter euaderet subiectum eius. Quales sunt in amico

Dei negatio maioris amicitia, & in ornato supernaturaliter negatio aliorum ornamentorum, & in alijs similia.

Sed dicit aliquis. Quoties duæ perfectiones 44
essenciales, & inter se inæquales opposita sunt, non solum quælibet earum excludit alteram, sed insuper quælibet excludit tertiam ex utraq; compositam, utraqueque subinde maiorem; siquidem omne compositum quavis sua parte maius est. Igitur quælibet est imperfecta, seu mixta imperfectione, utpote excludens perfectionem maiorem. Non igitur sola minor perfectio maiori opposita fert secum imperfectiorem, prout statuimus. Respondeo, tertium compositum (nimirum per identitatem) ex duabus perfectionibus oppositis eo ipso esse impossibile, ex genereque eorum impossibilem, quæ nullam in se quidditatem, nullamque subinde bonitatem, aut perfectionem habent iuxta doctrinam tradendam infra q. 9. Unde manifestè consequitur perfectiones oppositas ab exclusionem compositi per identitatem ex se ipsis nullam imperfectiorem fortiri, utpote quæ non est exclusio perfectionis, nedum maioris; solumque proinde perfectionem minorem suâ opposita ab oppositione cum illâ imperfectam euadere: quia ut sic exclusiva est alicuius, quod in se absolutè consideratum & quid possibile, & quid reuerà magis perfectum, seu maior perfectio, quam ipsa est. Unde præterea inferatur; quoties duæ perfectiones opposita inter se æquales sunt, neutram ab oppositione cum altera fortiri imperfectiorem: quia neutra ut opposita alteri maioris perfectionis est exclusiva. Qualis omnis imperfectio esse debet, ut in imperfectiorem integralibus, & accidentalibus cerne re est; quæ cum in veris negationibus perfectionum positivam consistant, semper excludunt perfectiones maiores, imo plusquam maiores suâ, quæ nulla est utique; quidquid sit de negationibus veris malorum, quæ quodammodò sunt perfectiorem iuxta dicenda infra q. 9.

QVAESTIO V.

Quid sit debitum, quo rebus aliqua deberi dicuntur. Et quid oppositum indebitum. Quotuplex. Et quale.

45 Quoniam multa bona rebus, quibus sunt bona, sunt aliqua ratione debita; & omnia mala aliquo modo sunt indebita rebus, quibus sunt mala; magni interest impræsentiarum explicare, quid sibi velint hæc vocabula; quamquam subinde; & quotuplicia; & qualia sint eorum significata. Quod ut præstem, statuo, quæ sequuntur.

46 Primum. Quemadmodum in qualibet benè constituta republicâ ius habet morale unusquisque civium ad faciendum aliqua, aut possidenda consentaneè ad suum statum, & conditionem. Unde nascitur in Principe, siue Governatore reipublicæ debitum quoddam morale servandi illa talia iura. Ita in ordinatissima istâ Mundi universitate unumquodque entium, quæ in illa existunt, ius naturale habet ad aliqua præstanda, vel possidenda consentaneè ad suam naturam, siue essentialiam, & conditionem. Unde in Deo Opifice